

ไทยศึกษาสร้างความเข้าใจอัตลักษณ์ไทย

การพัฒนาประเทศได้ให้ความสำคัญกับทุนทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความเข้มแข็ง วัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดมาทำให้คนไทยได้ระลึกถึงคุณค่าและความงาม ของความเป็นไทย กระทรวงวัฒนธรรมได้จำแนกวัฒนธรรมที่แสดงออกถึงความเป็นไทยใน ๘ วิถี ได้แก่ อาหาร การแต่งกาย ที่อยู่อาศัย ประเพณี ภาษา อาชีพ ความเชื่อ และศิลปะท้องถิ่น อัตลักษณ์ (identity) ทางวัฒนธรรมดังกล่าวได้สะท้อนความเป็นไทย (Thainess) ให้โดดเด่น และมีความแตกต่างจากประเทศอื่น ๆ

อัตลักษณ์เป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นตัวตนของคนไทย ซึ่งมีทั้งลักษณะแสดงออกภายนอก เช่น การแต่งกาย การสื่อสาร การรับประทาน เป็นต้น และลักษณะภายใน เช่น ความรู้สึกนึกคิด นิสัยใจคอ คตินิยม ความเชื่อ เป็นต้น การนำเสนออัตลักษณ์ไทยว่าเป็นดินแดนแห่งรอยยิ้ม ความเอื้ออารี และการเป็นมิตรกับชาวต่างชาติอาจจะได้รับการยอมรับในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น คุณนิรันดร์ ยอแสงรัตน์* นักวิชาการท่านหนึ่งได้กล่าวถึง อัตลักษณ์ไทย หรือ อัตลักษณ์ชาติ ได้น่าสนใจมากกว่า ในปัจจุบัน มุมมองเรื่องนี้เปลี่ยนไปมาก ผู้คนเลิกพูดเรื่องอัตลักษณ์เดียวจากส่วนกลาง แต่หันไปพูดเรื่อง "ความหลากหลาย" ด้วยเหตุที่ว่า ผู้คนในแต่ละชาติล้วนมีความเป็นมาหลากหลายจึงมีวิถีชีวิตหลากหลาย

คำอธิบายชุดเดียวเรื่องอัตลักษณ์ ย่อมไม่สามารถอธิบายอัตลักษณ์ของคนทั้งชาติซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญของชาติ น่าคิดว่าเรามากักตึงถึง "อัตลักษณ์" เมื่อจะต้องพูดเรื่องความยิ่งใหญ่ของชาติ ไม่ว่าจะเพื่อปลุกใจให้ฮึกเหิมยามสงคราม หรือเมื่อผู้ปกครองต้องการให้ประชาชนรวมพลังเป็นปึกแผ่นเพื่อกระทำการบางอย่างตามความประสงค์ของตน ผู้ปกครองคือผู้กำหนดอัตลักษณ์ชาติให้ประชาชนเชื่อและยึดถือ โดยอ้างอัตลักษณ์ชาติเข้าควบคุมบริหารให้ประพฤติดนตามแบบแผนเพื่อ "ความเป็นหนึ่งเดียว" หรือ "ความมั่นคง" ของชาติ

* นิรันดร์ ยอแสงรัตน์ (2560, มีนาคม 6). ว่าด้วยอัตลักษณ์ไทยอะไรกัน. สืบค้นจาก

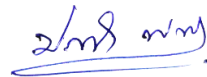
การยอมรับและเคารพความเสมอภาคและความแตกต่างหลากหลายของผู้คน มากกว่าเรื่อง "หนึ่งเดียวอันมั่นคง" หรือ "ฉันเท่านั้น ดีที่สุดในโลก" อัตลักษณ์นอกกรอบความคิดเดิมที่ผูกกับ เรื่องศาสนา ความเชื่อ พิธีกรรม การแต่งกาย ศิลปะการแสดง เสื้อผ้า อาหาร เป็นต้น ได้ขยาย ขอบเขตไปเป็นเรื่องบทบาทการเชิดชูเสรีภาพ ประชาธิปไตย และการให้ความสำคัญของชาติพันธุ์ วรรณนาทุกกลุ่มในประเทศ เป็นต้น

บัณฑิตศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษา (M.A. Thai Studies) โดยจัดการศึกษาในลักษณะการบูรณาการความรู้ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ การเรียนรู้เกี่ยวกับสังคมไทยเพื่อเข้าใจแนวทางการดำรงชีวิตใน สังคม และการสืบทอดองค์ความรู้หรือภูมิปัญญาไทย การบูรณาการงานด้านภาษา วรรณกรรม ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง ปรัชญา และความเชื่อต่างๆ เข้าด้วยกัน โดย ผู้เรียนจะต้องใช้วิธีการศึกษาหลากหลาย การเรียนในห้องเรียนและการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง จาก เอกสาร สัมภาษณ์ สังเกต เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนเพื่อการเข้าใจรอบด้านและศึกษาได้อย่างลึกซึ้ง การศึกษา “ไทยศึกษา” ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงจึงเป็นศาสตร์ที่มีความเป็นสหวิทยาการที่ สมบูรณ์เหมาะสำหรับผู้ที่สนใจศึกษาเรื่องราวของความเป็นไทยได้อย่างชัดเจน

วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ฉบับมนุษยศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 ได้ นำเสนอบทความที่มีความหลากหลายทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยผลงานด้านภาษา และวรรณกรรม บทความ บทบาทและสถานภาพของตัวละครในนวนิยายเรื่อง บูหงาบาคิก ของสุวีร์รัตน์ อินทร์ชัย และสายวรุณ สุนทรโรทก บทความ โลกทัศน์จากภาพพจน์ในวรรณคดีประเภทกลอน บท ละครในสมัยรัตน โกสินทร์ตอนต้น ของวุฒิชัย ศรีจรูญ บทความ การค้นหาภาพแทนของ พระ ราชนิคุยกุญลัด จากเจ้านางหลวงปัทมสุดาในนวนิยายเรื่องรากนครา ของณัฐวุฒิ คล้ายสุรธรรณ และธน พร หมูคำ บทความ อำนาจละมุน (Soft Power) ที่สะท้อนในภาพยนตร์เยอรมัน Good Bye, Lenin!: การใช้มุมมองทางรัฐศาสตร์วิเคราะห์ภาษาและสัญลักษณ์ในภาพยนตร์ ของชิษณุพงศ์ คิ้วสูง และปริ ลักษณ์ กลิ่นช้าง และบทความ การศึกษาความสามารถด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ของ ประวิทย์ ชงชัย วารสารฉบับนี้ได้นำเสนอผลงานสะท้อนสังคม บทความ บทความ การ ประยุกต์ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในโลกยุคดิจิทัล ของสุวัฒน์ ทาสุนทร บทความ ความต้องการ สมรรถนะแรงงานด้าน โลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาค ตะวันออก (EEC) ของภักดิ์ วีระเสถียร และกมลชนก สุทธิวาหนฤพุฒิ บทความ การตอบสนองด้าน

วัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนของผู้ใช้รถใช้ถนนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ในเขตพื้นที่เสี่ยงจังหวัด
ปทุมธานี ของมิณฑกานต์ สร้อยแสง และกิ่งกาญจน์ จงสุขไกล และบทความ การพัฒนาแบบวัด
สัมพันธภาพเชิงรักษาสำหรับผู้ให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยา ของผกาวรรณ นันทะเสน นอกจากนี้ยังได้
นำเสนอบทความภาษาเยอรมัน *Die DDR-Darstellung im DaF-Unterricht. Eine Analyse von
landeskundlichen Lehrwerken*, written by Suthida Trakulwatanakul and Felix Pülm

คณะทำงานและกองบรรณาธิการวารสาร ขอขอบคุณผู้เขียนที่ได้ส่งบทความมาตีพิมพ์
เผยแพร่ และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมกันพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่
ผู้เขียนบทความในการแก้ไขและปรับปรุงบทความให้มีคุณค่าทางวิชาการมากยิ่งขึ้น

รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาส พาวินันท์
บรรณาธิการ